



**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Pfv.I.21.270/2024/4.

A tanács tagjai: Dr. Cseh Attila a tanács elnöke
Dr. Magosi Szilvia előadó bíró
Dr. Mocsár Attila Zsolt bíró
Nyíróné dr. Kiss Ildikó bíró
Dr. Szabó Klára bíró

A felperes: felperes1
felperes2
(cím1)

Az alperesek: alperes1 I. rendű
(cím2)
alperes2 II. rendű
(cím2)
alperes3 III. rendű
(cím2)

Az alperesek képviselője: Dr. Ravasz László ügyvéd
(cím3)

A per tárgya: kölcsöntartozás megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek:
Alperesek

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Balassagyarmati Törvényszék
9.Pf.20.140/2024/5. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Balassagyarmati Járásbíróság
1.P.20.703/2022/23. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálatot megtagadja.

A meg nem fizetett felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes jogelődje, az cég1 Zrt. mint hitelező és zálogjogosult (a továbbiakban: hitelező), illetve az I. rendű alperes mint adós, a II. rendű alperes mint adós és zálogkötelezett, és a III. rendű alperes mint készfizető kezes és zálogkötelezett (a továbbiakban együtt: adósok) között 2007. július 13-án közjegyzői közokiratba foglaltan „önálló zálogjoggal és készfizető kezességvállalással biztosított szabadfelhasználású kölcsönszerződés deviza alapú kölcsönhöz” megnevezésű szerződés (a továbbiakban: szerződés) jött létre. A szerződés alapján a II. és III. rendű alperesek ingatlanára önálló zálogjogot jegyeztek be az ingatlan-nyilvántartásba. A hitelező 2015-ben azonnali hatállyal felmondta a szerződést, majd 2017-ben a felperesre engedményezte a követelését.

[2] Az alperesek pert indítottak, amelyben érvénytelenségre hivatkozással a szerződés érvényessé nyilvánítását, valamint a hitelező felmondása jogszerűtlenségének megállapítását kérték egyebek mellett a devizakockázati tájékoztató tisztességtelensége miatt. A bíróság a keresetüket jogerőre emelkedett ítéletében elutasította.

[3] A felperes kérelmére a szerződés alapján a közjegyző végrehajtási záradékot bocsátott ki az alperesekkel szemben, egyúttal megállapította, hogy a hitelező jogutódja a felperes.

[4] Az alperesek végrehajtás megszüntetése iránti pert indítottak, amelyben a bíróság jogerőre emelkedett ítéletével (Balassagyarmati Járásbíróság 1.P.20.060/2022/19.) a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 327. § (3) bekezdése alapján megszüntette az ellenük indított végrehajtási eljárásokat (a továbbiakban: a végrehajtás megszüntetése iránti per).

[5] A felperes a szerződésre alapított keresetében az alperesek egyetemleges kötelezését kérte 18.653.843 forint és ennek 2017. augusztus 23. napjától a kifizetés napjáig járó évi 8,87% mértékű késedelmi kamata, 502.634 forint engedményezett ügyleti kamat, 3.029.305 forint engedményezett késedelmi kamat, 23.317 forint engedményezett kezelési költség megfizetésére. Továbbá kérte a II. és III. rendű alperes mint zálogkötelezettek annak tűrésére kötelezését, hogy az önálló zálogjoggal terhelt ingatlanból a fenti követelések erejéig kielégítést keressen. Keresete jogalapként a régi Ptk. 251. § (1) bekezdésére, 255. § (1) bekezdésére, 274. § (1) bekezdésére, 269. § (1) és (3) bekezdésére, 327. § (1) bekezdésére, 329. § (1) és (2) bekezdésére, 523. § (1) bekezdésére hivatkozott.

[6] Az alperesek viszontkeresetükben és ellenkérelmükben kérték annak megállapítását, hogy az eredetileg a II. és III. rendű alperes közös tulajdonában álló ingatlanra a szerződés alapján bejegyzett önálló zálogjog megszűnt, egyben kérték a földhivatal megkeresését az önálló zálogjog ingatlan-nyilvántartásból való törlése iránt. Kérték továbbá a felperes keresetének elutasítását. Hivatkoztak egyrészt arra, hogy az általuk indított végrehajtás megszüntetése iránti perben a bíróság jogerős ítéletében a régi Ptk. 324. § (1) bekezdése, 325. § (1) bekezdése, valamint 327. § (3) bekezdése alapján megállapította, hogy a felperes követelése a Vht. 57. §-a szerinti végrehajtási joggal együtt elévült, így az a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 360. § (1) bekezdése értelmében ítélt dolognak minősül. Az önálló zálogjog megszűnésének megállapítását a régi Ptk. 264. § (1) bekezdésére és 269. § (3) és (5) bekezdésére alapították.

[7] A felperes a viszontkereset elutasítását kérte arra hivatkozva, hogy a bíróság végrehajtás megszüntetése iránt indított perben hozott jogerős ítélete csak abban a tekintetben jelent ítélt dolgot, hogy a végrehajtási záradékok alapján végrehajtási eljárások nem indíthatók. Ugyanakkor a jogosult indíthat marasztási pert, ahol az elévülés megszakadásának a régi Ptk. 327. § (1) bekezdésében írt szabályai alkalmazandók.

[8] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetnek helyt adott, a viszontkeresetet elutasította.

[9] Indokolása szerint a jogerős ítélethez kapcsolódó anyagi jogerőhatás Pp. 360. § (1) bekezdésében írt együttes feltétele a fél-, a tény- és a jogazonosság. A jogerő pozitív hatása, hogy a bíróság a határozatához kötve van, a jogerős határozat a jogvitát végérvényesen lezárja, negatív hatása pedig, hogy ugyanazon felek között, ugyanazon tényállásból eredő ugyanazon jog iránt újabb peres eljárás nem indulhat. Ennél fogva az ítélt dolog hivatalból figyelembe veendő perakadály, azaz keresetlevél visszautasítási, illetve eljárás megszüntetési ok. Értékelte a Fővárosi Ítéltábla alperesek által hivatkozott Pf.20.448/2022/4. számú ítéletét, amelyben a bíróság hasonló tényállás mellett a korábbi, végrehajtás megszüntetéséről rendelkező jogerős ítélete alapján a felperes önálló zálogjog törlése iránti keresetének helyt adott. Kitért a Kúria – a felek közötti végrehajtás megszüntetése iránti per ítélete alapjául szolgáló – Pfv.20.910/2020/8. számú ítéletére, mely nem zárta ki a végrehajtás megszüntetése iránti pertől függetlenül azt, hogy a jogosult marasztalási pert indítson, amelyben az elévülés megszakadását nem a korábbi perben alkalmazott régi Ptk. 327. § (3) bekezdése, hanem a 327. § (1) bekezdése szerint kell megítélni. Figyelemmel volt a 9/2023. JPE határozatra is, amelyben a Kúria kimondta, hogy a régi Ptk. 327. § (1) bekezdésben felsorolt cselekmények akkor is megszakítják a követelés elévülését, ha a közjegyzői okiratba foglalt követelés végrehajtási záradékkal történő ellátásának a Vht. 23/C. § (1) és (2) bekezdése szerinti feltételei fennállnak, továbbá a követelés elévülésének megszakadására a régi Ptk. 327. § (1) bekezdése az irányadó abban az esetben is, ha fennállnak a közjegyzői okirat végrehajtási záradékkal történő ellátásának a Vht. 23/C. § (1) és (2) bekezdése szerinti feltételei, de a jogosult a közvetlen végrehajtás helyett a követelését perben érvényesíti.

[10] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy bár az alperesek által indított, jogerős ítélettel lezárult perben és a jelen perben a felek és a tényállás azonos, az érvényesített jog eltérő, ezért nincs helye a kereset visszautasításának, az eljárás megszüntetésének. További indokolása szerint a felszólító levelek a szerződésből eredő követelés elévülését a régi Ptk. 327. § (1) bekezdése alapján megszakították, ezért a követelés az azt biztosító önálló zálogjoggal együtt nem évült el, a felperes jogosult annak érvényesítésére.

[11] Az alperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján, utalással a Pp. 386. § (4) bekezdésére, annak helyes indokai alapján helybenhagyta.

[12] Határozata indokolásának a felülvizsgálat engedélyezése szempontjából irányadó része szerint az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita elbírálása érdekében a szükséges mértékben feltárta, a rendelkezésére álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével, az általa helyesen idézett és alkalmazott jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő érdemi döntést hozott, amelynek indokaival is egyetértett, azokat a fellebbezésben felhozottakra tekintettel csak kiegészítette. Rámutatott: az elsőfokú bíróság döntése nem mondott ellent a 6/2022. Jogegységi határozatban (a továbbiakban: 6/2022. JEH) foglalt, a követelésrész érvényesítése esetén érvényesülő anyagi jogerőhatással kapcsolatos megállapításoknak, miszerint, ha a fél az anyagi jogból eredő követelésének csak egy részét érvényesíti, az ítélet jogereje nem terjed ki a nem érvényesített követelésrészre. A még nem érvényesített követelésrészre újonnan megindított perben vizsgálhatók a keresettel érvényesített jog érdemben el nem bíralt anyagi jogi feltételei. A határozat értelmében az anyagi jogerő megállapításának a félazonosság mellett a jogazonosság is feltétele és erre az elsőfokú bíróság is utalt, azt részletesen kifejtette indokolásában. A jelen perben, illetve a felek közötti korábbi, a végrehajtás megszüntetése iránt folyamatban volt perben megállapítható a fél-, valamint a tényazonosság, a jogazonosság azonban nem. A korábban folyamatban volt perben ugyanis a rendelkezésre álló

iratokból egyértelműen az állapítható meg, hogy az alperesek a velük szemben megindult végrehajtási eljárások megszüntetését kérték arra hivatkozva, hogy a régi Ptk. 327. § (3) bekezdésében foglalt feltételek nem állnak fenn. Az ítélet rendelkező része is kizárólag az akkor folyamatban lévő végrehajtási eljárások megszüntetéséről rendelkezett. Az ítélt dolog tartalmát pedig minden egyes jogegységi határozat, illetve precedensként figyelembe veendő döntés is a rendelkező résszel azonosítja. Az ítélet indokolásának e körben annyiban van jelentősége, hogy az ítélt dolog terjedelmét határozza meg. Az alperesek által hivatkozott végrehajtás megszüntetése iránti perben hozott ítélet kizárólag az ott előterjesztett kereseti kérelem elbírálása körében vizsgálódott, ez az indokolási részből egyértelműen megállapítható. Egyéb megállapításra az ítéletben nem került sor, nem vonható így le az a következtetés, hogy az ítélt dolog terjedelme túlmutatna a rendelkező részben foglaltakon. A végrehajtás megszüntetése iránti per ítéletének indokolásában {[27] bekezdés} valóban az szerepel, hogy „az alperesi követelés a végrehajtási joggal együtt elévült”, de az elsőfokú bíróság azon perben a felperesi követelés tényleges elévülését nem vizsgálta, kizárólag a végrehajtási jog elévülése tárgyában fejtette ki az álláspontját és a lefolytatott bizonyítási eljárás is kizárólag a végrehajtási jog elévülésével volt összhangban. Ebből következően ítélt dologról nem lehet szó.

[13] A jogerős ítélet ellen az alperesek terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet, külön beadványban a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet, továbbá felülvizsgálati kérelmükben kérték a jogerős ítélet végrehajthatóságának felfüggesztését.

[14] Felülvizsgálati kérelmükben – annak tartalma [Pp. 110. § (3) bekezdés] szerint – a jogerős ítéletnek az elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezését, és elsődlegesen a kereset vonatkozásában a per megszüntetését, másodlagosan a kereset elutasítását, valamint mindkét esetben a viszontkeresetüknek helyt adó határozat hozatalát kérték.

[15] Felülvizsgálati hivatkozásuk szerint az első- és másodfokú bíróság „[a] Pp. 279. § (1) bekezdését sértő módon önkényes mérlegeléssel és jogértelmezéssel az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését, illetve a Pp. 360. § (1) bekezdését, valamint a jogerős ítéletek véglegességéhez való jogot sértő módon contra légem jogértelmezéssel állapította meg azt, hogy a felperes követelése a Balassagyarmati Járásbíróság 1.P.20.060/2022/19. számú ítéletére figyelemmel elévült (*helyesen: nem évült el*), és ez alapján a per részleges megszüntetésének a kereset vonatkozásában nincs helye a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja és 243. § (1) bekezdése alapján”. Előadták: „[a] jelen (*helyesen: a korábbi*) perben, illetve a keresetlevélben a kereset jogalapjaként a Ptk. 327. § (3) bekezdését jelöltem meg, és ez alapján kértem annak megállapítását, hogy a felperes követelése elévült. Ezt a tényt a Balassagyarmati Járásbíróság 1.P.20.060/2022/19. számú ítélete meg is állapította. Ennek következtében a Pp. 351. § (1) bekezdése és 360. § (1) bekezdése alapján ítélt dolognak minősül, és a jelen perben ez vitássá nem tehető tény. Ezt támasztja alá a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 57.Pf.631.658/2024/4. számú ítéletében és a 6/2022. JEH határozatában foglaltak is. Ennek következtében álláspontom szerint az első- és a másodfokú bíróság contra légem jogértelmezéssel az Alaptörvény XVIII. cikk (*helyesen XXVIII. cikk*) (1) bekezdését és 28. cikkét a tisztességes eljáráshoz való jogot (a jogerős ítéletek véglegessége) sértő módon állapította meg azt, hogy a felperesi követelésének elévülése nem ítélt dolog és ennek következtében annak fennállta jelen perben vizsgálható, így az első- és a másodfokú bíróság ítélete alaptörvény, illetve jogszabálysértő.”. Idézték a Fővárosi Törvényszék 57.Pf.631.658/2024/9. számú ítéletének [9]-[11], továbbá a 6/2022. JEH [36]-[41] bekezdéseiben foglaltakat.

[16] Hangsúlyozták továbbá, hogy a bíróság a végrehajtás megszüntetése iránti perükben hozott ítéletében megállapította a felperes szerződésből eredő követelése elévülését, ezért e vonatkozásban a felperes a régi Ptk. 325. § (1) bekezdése és a Pp. 360. § (1) bekezdés

második forduló alapján követelést nem érvényesíthet. Erre figyelemmel a Pp. 176. § (1) bekezdés *d)* pontja és 240. § (1) bekezdés *a)* pontja, illetve 243. § (1) bekezdése alapján a kereset vonatkozásában a per megszüntetésének lenne helye. Arra az esetre, amennyiben ezzel nem értene egyet a Kúria, akkor álláspontjuk szerint a régi Ptk. 325. § (1) bekezdése és a Pp. 360. § (1) bekezdése alapján a kereset elutasításának van helye. Érvelésük értelmében a felperes nyilvánvalóan nem terjeszthetett elő a szerződésből eredő elévült követelés érvényesítése iránti marasztalási keresetet, mivel azt a régi Ptk. 325. § (1) bekezdése kizárja. Azt is megállapíthatónak tartották, hogy az első- és másodfokú bíróság a Pp. 176. § (1) bekezdés *a)* pontját és 240. § (1) bekezdés *a)* pontját, illetve 243. § (1) bekezdését sértő módon nem szüntette meg a pert a kereset vonatkozásában, vagy a régi Ptk. 351. § (1) bekezdését, illetve a Pp. 360. § (1) bekezdését sértő módon adott helyt a keresetnek.

[17] Mindezek mellett hivatkoztak arra is, hogy a 6/2022. JEH általuk idézett [36]-[41] bekezdéseiben megfogalmazottak szerint az ítéletben elbírált keresetben érvényesített jognak a peres felek által a jogalap tekintetében megjelölt jog és jogszabályhely tekinthető. Ezzel – mint jogkérdésben való állásfoglalással – szemben szerintük az elsőfokú ítélet [22]-[29], illetve a jogerős ítélet [10] bekezdése szerint „a keresettel érvényesített és elbírált, így más perben a felek között vitássá nem tehető jogot csak és kizárólag az ítélet rendelkező része határozza meg”, aminek következtében az első- és másodfokú bíróság nem is vette figyelembe a jogazonosság megállapításánál azt, hogy a végrehajtás megszüntetése iránti perben jogalapként a régi Ptk. 327. § (3) bekezdését jelölték meg. Erre figyelemmel állították, hogy a jogerős ítélet annak [10] pontjában jogkérdésben eltért a 6/2022. JEH hivatkozott bekezdéseiben foglaltaktól, az eljáró bíróságok a jogazonosság megállapításánál nem vették figyelembe az ottani keresetben jogalapként érvényesített jogot és az ehhez kapcsolódó jogszabályt. Kitértek arra is, hogy e körben a bíróságnak figyelembe kell vennie az ítélet indokolásában foglaltakat, mellyel összefüggésben hivatkoztak a BH2002. 235. számon közzétett határozat I. pontjában foglaltakra. Utóbbi kapcsán megjegyezték: e közzétett eseti döntés az általuk hivatkozott másik engedélyezési jogalap, a Pp. 409. § (2) bekezdés *a)* pont első forduló alkalmazását is lehetővé teszi a jogegység megteremtése érdekében.

[18] Vizontkeresetük tekintetében az alperesek arra hivatkoztak, hogy annak elutasításakor az eljáró bíróságok megsértették a Pp. 279. § (1) bekezdését, a régi Ptk. 269. § (5) bekezdése folytán alkalmazandó 264. § (1) bekezdését és az Inyvtv. 62. § (1) bekezdés *c)* pontját, illetve a Pp. 360. § (1) bekezdését. E körben álláspontjukat részletesen indokolták. A biztosítéki célú önálló zálogjoggal kapcsolatban utaltak a 2/2021. Polgári jogegységi határozatra, valamint a Kúria Gfv.VII.30.265/2020/8. számú határozatára.

[19] A felülvizsgálat engedélyezését az alperesek a Pp. 409. § (2) bekezdés *a)* pont első forduló alapján a jogegység megteremtése érdekében, továbbá a Pp. 409. § (3) bekezdése alapján kérték. A megsértett jogszabályhelyeket és azokkal kapcsolatos indokaikat a felülvizsgálati kérelmükben írtakkal szövegazonosan adták elő.

[20] A Pp. 409. § (2) bekezdés *a)* pont első forduló körében arra hivatkoztak, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének [22]-[29] pontjai, illetve a jogerős ítélet [10] pontja jogkérdésben eltér a Fővárosi Törvényszék 57.P.631.658/2024/4. számú ítéletének [9]-[11] pontjaitól, melyeket itt is idéztek. E vonatkozásban is hivatkoztak a 6/2022. JEH [31]-[41] pontjaira, melyeket szintén idéztek kérelmükben.

[21] E körben előadták: az első- és a másodfokú ítéletek hivatkozott pontjai jogkérdésben eltérnek a Fővárosi Törvényszék hivatkozott számú ítéletének [9]-[11] pontjában leírt azon jogkérdésben, hogy „A Pp. 528. § (2) bekezdés *a)* pontja szerinti végrehajtás megszüntetése iránti perben tett azon jogerős ítéleti megállapítás, hogy a követelés elévült, az a végrehajtást kérő által indított marasztalási perben utóbb vitássá tehető-e.”. Hangsúlyozták: az első- és a másodfokú ítéletekben foglaltak szerint a végrehajtás megszüntetése iránti perben az ítélet

indokolásában tett azon megállapítás, hogy a követelés elévült a jogazonosság hiánya miatt nem tekinthető ítélt dolognak egy azonos felek közötti és azonos jogviszonyból eredő követelés teljesítése iránti perben, és itt újra lehet vizsgálni azt, hogy a jogosult követelése elévült-e. Ehhez képest szerintük a Fővárosi Törvényszék a hivatkozott ítélete [9]-[11] pontjaiban azt állapította meg, hogy a végrehajtás megszüntetése iránti perben az ítélet indokolásában tett azon megállapítás, hogy a követelés elévült, a jogazonosság miatt ítélt dolognak tekinthető egy azonos felek közötti és azonos jogviszonyból eredő követelés teljesítése iránti perben, és itt újra nem lehet vizsgálni azt, hogy a jogosult követelése elévült-e, hanem azt kell megállapítani, hogy a követelés elévült.

[22] Érvelésük értelmében a fentiekből megállapítható, hogy a két törvényszéki jogerős ítélet jogkérdésben eltér egymástól. Azon jogkérdést, hogy mi tekinthető ítélt dolognak, a 6/2022. JEH [36]-[41] pontjai rendezik. Az ebben foglaltak figyelembevételére alapján az állapítható meg, hogy a jelen ügyben eljáró másodfokú bíróság jogerős ítéletének [10] pontja a Fővárosi Törvényszék hivatkozott ítélete [9]-[11] pontjában foglaltaktól azon jogkérdésben tér el, hogy mi tekinthető ítélt dolognak. Hangsúlyozták: a Pp. 528. § (1) bekezdés a) pontja alapján indított végrehajtás megszüntetési perek esetén a Kúria még nem döntött azon jogkérdésben, hogy az elévülés megállapítása ítélt dolognak minősül-e, illetőleg vitássá tehető-e a felek közötti másik perben, ezért szükséges a jogegység megteremtése és azt kellene megállapítani, hogy e jogkérdésben a Fővárosi Törvényszék hivatkozott ítéletében foglalt jogi álláspont a helyes.

[23] A Pp. 409. § (3) bekezdésére alapított engedélyezési kérelmüket azzal indokolták, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének [22]-[29] pontjaiban, illetve a másodfokú bíróság jogerős ítélete [10] pontjában jogkérdésben eltért a 6/2022. JEH [36]-[41] pontjaiban foglaltaktól, mert nem vették figyelembe a JEH hivatkozott bekezdéseiben foglalt azon „jogelvet”, miszerint a jogazonosság megállapításánál „figyelembe kell venni a keresetben jogalapként érvényesített jogot és az ehhez kapcsolódó jogszabályt, mivel a bíróságnak a rendelkező részben ezen jogalapról kell döntenie”. Így a jogazonosság megállapításánál figyelembe kell venni az ítélet indokolásában foglaltakat is. E körben is utaltak a BH2002. 235. számon közzétett határozat I. pontjára, miszerint ítélt dolognak minősül és nem tehető vitássá a felek között más perben az ítélet indokolásában meghatározott tények és jogi indoklás. Kiemelték: a jelen ügyben eljáró bíróságok ítéletükben ezzel ellentétesen nem vették figyelembe a felek közötti végrehajtás megszüntetése iránti perben hozott ítélet indokolásának [27] bekezdésében foglalt jogi indoklást (a felperes követelése elévült), ezért jogkérdésben eltértek a közzétett BH2002. 235. eseti döntés I. pontjában foglaltaktól. Az utóbbi jogeset kapcsán megjegyezték: e közzétett eseti döntés az általuk hivatkozott másik engedélyezési jogalap, a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pont első fordulata alkalmazását is lehetővé teszi a jogegység megteremtése érdekében.

[24] Az alperesek a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmükben a viszontkeresetük elutasításával kapcsolatban is a felülvizsgálati kérelmükben írtakkal egyezően jelölték meg az álláspontjuk szerint megsértett jogszabályhelyeket, a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmüket ugyancsak a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontja első fordulatára és (3) bekezdésére alapították a kereset vonatkozásában kifejtettekkel azonos indokok mentén.

[25] Az alperesek felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelme a hivatkozott okokból nem alapos.

[26] A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem vizsgálatának kereteit illetően a Kúria előjáróban a következőket rögzíti.

[27] Amint arra a Kúria több határozatában (pl.: Pfv.21.294/2022/2., Gfv.30.561/2022/2., Gfv.30.562/2022/2., Pfv.20.040/2024/2.) rámutatott, a Pp. 409. § és 410. § egybevetett tartalmából következően valamennyi engedélyezési ok esetén alapvető törvényi feltétel, hogy

a fél által az ügy érdemére kihatónak állított jogszabálysértés(ek) vizsgálata elvi jelentőségű jogkérdésben legyen szükséges. „Elvi jelentőségű jogkérdésnek” minősül minden olyan jogkérdés, amely egy jogszabály rendelkezésének értelmezésével, az alkalmazandó norma alapvető tartalmával és az ahhoz kapcsolódó esetleges jogkövetkezményekkel összefügg (Kúria Gfv.30.042/2023/2.). A fél részére értelmezést igénylő jogkérdések felvetése még nem alapozza meg a jogerős határozat jogereje feloldásának kivételes lehetőségét magában hordozó felülvizsgálat engedélyezését (Kúria Pfv.20.834/2019/2.). Önmagában a felülvizsgálati kérelemben támadott jogerős ítélet vélt vagy valós jogszabálysértő volta sem ad lehetőséget a felülvizsgálat engedélyezésére (Kúria Pfv.21.285/2022/2.). A Kúria az engedélyezési kérelem elbírálása során az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét nem vizsgálja (Kúria Pfv.21.343/2022/2.); továbbá kizárólag a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet előterjesztő fél által megjelölt és tartalmilag hiánytalanul hivatkozott engedélyezési okokat vizsgálhatja, figyelemmel a rendelkezési elvben megfogalmazott kérelemhez kötöttség perjogi szabályára [Pp. 2. § (2) bekezdés]. Az is lényeges, hogy az engedélyezés körében lefolytatott vizsgálat nem terjedhet túl a konkrétan megjelölt engedélyezési ok vizsgálatán, és nem nyúlhat át a felülvizsgálat érdemi kérdésének vizsgálatára.

[28] A Kúria mindenekelőtt hivatalból vizsgálta a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem előterjesztésének szükségességét, és azt az alábbiak szerint ítélte meg.

[29] A per vagyoni jogi pernek minősül [Pp. 7. § (1) bekezdés 18. pont]. A másodfokú bíróság jogerős ítélete [9] bekezdésében rögzített álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita elbírálása érdekében a szükséges mértékben feltárta és a rendelkezésére álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével, az általa helyesen idézett és alkalmazott jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő érdemi döntést hozott, melynek indokaival is egyetértett, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján, utalással a Pp. 386. § (4) bekezdésére, annak helyes indokai alapján helyben hagyta. A jogerős ítélet ezt követő [10] bekezdésében adott indokolást is vizsgálva a Kúria minden kétségtől mentesen azt állapította meg, hogy a másodfokú bíróság csupán az alperesek 24. sorszámú fellebbezésében felhozott indokokra tekintettel egészítette ki az elsőfokú bíróság jogi indokolását a 6/2022. JEH alapján az anyagi jogerőhatás beálltának hármas konjunktív feltételének (fél-, tény- és jogazonosság) körében, és a jogegységi határozatban foglaltakat a felek közötti végrehajtás megszüntetési perre vetítve – tartalmát tekintve teljesen egyezően az elsőfokú bíróság ítéletének [28] bekezdésében foglaltakkal – megállapítva, hogy a fél- és a tényazonosság fennáll, a jogazonosság azonban nem. Abban a tekintetben is egyező volt az eljáró bíróságok jogi álláspontja, hogy a felek közötti végrehajtás megszüntetése iránti perben a felperesek a régi Ptk. 327. § (3) bekezdésére (mint érvényesített jogra) alapították keresetüket, így a jogerős ítélet [10] bekezdésében foglalt kiegészítő indokolás is egyezett az elsőfokú ítélet [25] bekezdésében foglaltakkal. Azonosan értékelték továbbá az eljáró bíróságok a felek kötötti végrehajtás megszüntetési perben hozott ítélet [27] bekezdésében írtakat is („a felperesi követelés a végrehajtási joggal együtt elévült”), melynek – szintén egyező jogi indokolással – a követelés elévülése tekintetében nem tulajdonítottak anyagi jogerőhatást keletkeztető joghatást {jogerős ítélet [10] bekezdés, elsőfokú ítélet [29] bekezdés}.

[30] Mindezeket figyelembe véve a Kúria aggálymentesen állapíthatta meg, hogy a felülvizsgálattal támadott jogerős ítéletével a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet azonos jogszabályi rendelkezésekre és jogi indokolásra utalással hagyta helyben. Így a Pp. 408. § (2) bekezdése szerinti, a felülvizsgálatot kizáró ok kétségtelenül fennáll. Erre tekintettel az alpereseknek a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet kellett előterjeszteniük, mely kötelezettségüknek eleget tettek.

[31] A Kúria ezt követően azt vizsgálta, hogy az alperesek felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmének tartalma megfelel-e a Pp. 410. § (2) bekezdésében foglalt követelményeknek, és e körben az alábbiakat állapította meg.

[32] Az alperesek a jogerős ítélettel szemben előterjesztett felülvizsgálati kérelmüket – mind a keresetet, mind a viszontkeresetet érintő részében – egyrészről az ügy érdemére kiható jogszabálysértésekre [Pp. 406. § (1) bekezdés első fordulata], másrészről a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltérésre [Pp. 406. § (1) bekezdés második fordulata] alapították azzal, hogy a 6/2022. JEH [36]-[41] pontjaiban foglaltakra a jogszabálysértések körében kifejtett jogi indokolásuk alátámasztásaként is hivatkoztak.

[33] A hivatkozott engedélyezési okok közül a Kúria sorrendben először a Pp. 409. § (3) bekezdésére alapított kérelmet vizsgálta, mert annak megalapozottsága esetén a felülvizsgálat engedélyezése nem mérlegelhető, kötelező.

[34] E körben a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmükben az alperesek egyrészről a 6/2022. JEH-re, másrészről a BH 2002. 235. számon közzétett eseti döntésre hivatkoztak. A Pp. 409. § (3) bekezdése alapján a felülvizsgálatot akkor kell engedélyezni, ha a felülvizsgálati kérelemben támadott ítélet a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltér. A „Kúria közzétett határozata” fogalmát a Pp. 346. § (5) bekezdésére, illetve a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. CLXI. törvény (Bszi.) 32. § (1) bekezdés b) pontjára figyelemmel úgy kell értelmezni, hogy az alatt a Kúria által 2012. január 1. napja után hozott és a Bírósági Határozatok Gyűjteményében (a továbbiakban: BHGY) közzétett határozat tekintendő. A jogerős ítélet akkor tér el jogkérdésben a Kúria által 2012. január 1-je után meghozott, a BHGY-ban közzétett határozattól, ha az abban kifejtettektől eltérő jogértelmezésen alapul {Kúria Pfv.I.20.187/2024/3. [21]}.

[35] A BH2002. 235. számon közzétett eseti döntés nem minősül a „Kúria közzétett határozatának”, mert nem a Kúria, hanem a Legfelsőbb Bíróság hozta Gfv.X.31.639/2001. ügyszámon. Így az alpereseknek ez a hivatkozása a Pp. 409. § (3) bekezdése körében nem volt figyelembe vehető.

[36] A 6/2022. JEH kapcsán az alperesek – kérelmük tartalma [Pp. 110. § (3) bekezdés] szerint – arra hivatkoztak, hogy a jogerős ítélet [10] bekezdése jogkérdésben ellentétes a jogegységi határozat kérelmükben idézett [36]-[41] bekezdéseivel, mert az ítélt dolog meghatározása körében vizsgálandó jogazonosság megállapításánál – mint jogkérdésnél – az utóbbi szerint figyelembe kell venni a jogalaként érvényesített jogot és az ehhez kapcsolódó jogszabályt, továbbá a határozat indoklását, amihez képest a jelen perben eljáró bíróságok csak az ítélet rendelkező részének vizsgálatára alapozták azt a megállapításukat, hogy a végrehajtás megszüntetése iránti perben a jogazonosság szempontjából mit tekintettek irányadó jogalpnak (érvényesített jognak).

[37] Ezzel összefüggésben azonban az alperesek csupán állították, hogy az ítélt dolog (res iudicata) megállapításához szükséges három együttes feltétel (fél-, tény- és jogazonosság) közül a jogazonosság [azaz a Pp. 7. § (1) bekezdés 11. pontja szerinti „keresettel érvényesített jog” azonossága] meghatározásának a forrását, illetve módját illetően a hivatkozott eltérés fennállna a jogerős ítélet és a 6/2022. JEH között.

[38] Az alperesek egyrészről kérelmükben idézték ugyan a JEH [36]-[41] bekezdéseinek szövegét, indoklásukban azonban kifejtett, szövegszerű érveléssel nem mutatták be, hogy e bekezdések közül melyikben és konkrétan milyen jogértelmezés található a jelzett jogkérdést illetően, amihez képest – azzal összevethető és ellentétes tartalmú – jogértelmezés volna a jogerős ítélet általuk hivatkozott [10] bekezdésében.

[39] Másrészről a Kúria rámutat, hogy a JEH idézett bekezdései közül a [36] bekezdés az Alaptörvény 28. cikkében foglalt, a bíróságokat terhelő, a XXVIII. cikk (1) bekezdésével

összhangban álló értelmezési kötelezettséget rögzíti és az anyagi jogerőt a kereseti kérelemről hozott döntéshez köti; a [37] bekezdés a felek rendelkezési jogának a bíróságtól kért konkrét jogvédelemmel fennálló kapcsolatát, a keresethez kötöttség – régi és hatályos Pp.-beli – elvének jelentőségét emeli ki; a [38] bekezdés a „kereset” fogalmi elemeit rögzíti; a [39] bekezdés arra von le következtetést, hogy az összecszerűség is a kereset része; a [40] bekezdés az anyagi jogerő határozathoz kötődését hangsúlyozza; a [41] bekezdésben pedig a JEH addigi értelmezésének a pertárgyfogalommal történő összevetését, és annak jelentőségét rögzítette a Kúria. A JEH felhívott bekezdéseiben tehát nincs értelmezés arra a jogkérdésre vonatkozóan, amire az alperesek hivatkoztak.

[40] Továbbá: a felülvizsgálati kérelemmel támadott jogerős ítélet [10] bekezdésében a másodfokú bíróság az ítélt dolog tartalma és terjedelme eltérését és jelentőségét elemezte. E körben vetette össze a felek végrehajtási jog megszüntetése iránti perében hozott ítélet rendelkező részét és indokolását, és vonta le azt a jogi következtetést, miszerint függetlenül attól, hogy az ítélet [27] bekezdésében az elsőfokú bíróság a „követelés végrehajtási joggal együtt elévült” voltát említette, a követelés tényleges elévülését nem vizsgálta. A másodfokú bíróság jogerős ítéletének ugyanezen bekezdésében kifejezetten rögzítette, hogy a „korábban folyamatban volt perben ugyanis a rendelkezésre álló iratokból egyértelműen az állapítható meg, hogy az alperesek a velük szemben megindult végrehajtási eljárások megszüntetését kérték arra hivatkozva, hogy a régi Ptk. 327. § (3) bekezdésében foglalt feltételek nem állnak fenn”. Azaz a másodfokú bíróság a végrehajtás megszüntetése iránti perben az alperesek mint felperesek által érvényesített jogot a régi Ptk. 327. § (3) bekezdésével azonosította, amely kifejezetten a végrehajtási cselekmények elévülést megszakító hatásáról rendelkezik.

[41] A Kúria rámutat: a Pp. 409. § (3) bekezdésén alapuló engedélyezés feltétele, hogy az engedélyezési kérelmet előterjesztő fél az adott elvi jelentőségű jogkérdés tekintetében kimutassa a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat, és a Kúria közzétett (precedens, illetve referencia) határozatában kifejtett eltérő jogértelmezést. Az alperesek felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelme azonban a fentebb írtak szerint egyrésztől nélkülözi ezt az összevetést, másrésztől az idézett határozati tartalmak az általuk felvetett jogkérdés tekintetében nem tartalmaznak egyazon jogkérdés tekintetében eltérő jogértelmezést, így összevetésük sem lehetséges.

[42] Mindezek hiányában a felülvizsgálati engedélyezésére a Pp. 409. § (3) bekezdése alapján a 6/2022. JEH-re tekintettel sem volt mód.

[43] A Pp. 409. § (2) bekezdés a) pont első fordulata körében a jogegység megteremtése érdekében az alperesek a jogerős ítéletnek a Fővárosi Törvényszék 57.Pf.631.658/2024/4. számú ítélete [9]-[11] bekezdéseiben foglaltak és a felülvizsgálattal támadott jogerős ítélet [10] bekezdésében írtak jogkérdésben eltérő voltára hivatkoztak. Elvi jelentőségű jogkérdésként azt jelölték meg, hogy: „A Pp. 528. § (2) bekezdése a) pontja szerinti végrehajtás megszüntetése iránti perben tett azon jogerős ítéleti megállapítás, hogy a követelés elévült, az a végrehajtást kérő által indított marasztalási perben utóbb vitássá tehető-e.”.

[44] A Kúria álláspontja szerint a felülvizsgálat e hivatkozás alapján sem engedélyezhető.

[45] A Fővárosi Törvényszék hivatkozott határozatának [9] bekezdése csupán az abban az ügyben a másodfokú bíróság által elsőként vizsgálandó kérdést, és az ahhoz kapcsolódó állásfoglalás szükségességét rögzítette, jogértelmezést semmilyen tekintetben nem tartalmaz. Határozata [10] bekezdésében a Fővárosi Törvényszék az anyagi jogerőhatás terjedelmének megállapításával összefüggésben fejtette ki – indokolásának lényegét kiemelve – azt, hogy önmagában a bíróság ítéletének rendelkező részéből nem lehet következtetni az anyagi jogerőhatás terjedelmére, ami a rendelkező rész, a tényállás, valamint az érvényesített jog együttes vizsgálata alapján dönthető el; továbbá kitért a Pp. 360. § (1) bekezdésének második

fordulatára, azaz a res iudicata pozitív hatásának értelmezésére. A határozat [11] bekezdésében pedig azt rögzítette, hogy az általa elbírált perben az ottani felperes ellen indult végrehajtást a vele szembeni követelés elévülése miatt szüntették meg.

[46] Ehhez képest egyrészt a felülvizsgálattal támadott jogerős ítélet [10] bekezdésében rögzítettek szerint az alperesek az általuk indított végrehajtási perben arra hivatkozással kérték a végrehajtási eljárások megszüntetését, hogy a régi Ptk. 327. § (3) bekezdésében foglalt feltételek nem állnak fenn. A végrehajtás megszüntetése iránti perben ezért a bíróság a követelés végleges elévülését nem vizsgálta, kizárólag a végrehajtási jog elévülése tárgyában fejtette ki az álláspontját.

[47] Másrészt a felülvizsgálattal támadott jogerős ítélet [6] bekezdésében rögzítettek szerint – a másodfokú bíróság által helyesnek ítélt elsőfokú ítéleti indoklásra utalva – az eljáró bíróság a Pp. 360. § (1) bekezdés első fordulata, azaz a res iudicata negatív hatását értelmezte.

[48] Miután nem azonos a két másodfokú határozat tényállása, valamint más az adott ügyben a keresettel érvényesített jog (alanyi jog), így az eljáró bíróságok jogértelmezései is eltérő jogszabályi normatartalomra vonatkoznak, ezáltal nem vethetők össze, így ellentétes voltak sem állapítható meg, amire figyelemmel a jogegység hiánya sem értelmezhető.

[49] A Kúria kitér arra is: az alperesek által és az elsőfokú bíróság indoklásában is felhívott Kúria Pfv.20.910/2020/8. számú (precedens) határozat és a 9/2023. PJE határozat léte kifejezetten azt igazolja, hogy nem áll fenn az alperesek által hivatkozott jogegység megteremtése iránti helyzet, hiszen van(nak) az adott jogkérdésben irányadó kúriai határozat(ok). Erre figyelemmel pedig az alperesek által a Pp. 409. § (2) bekezdés *a)* pont első fordulata körében (is) hivatkozott BH2002. 235. számon közzétett Gfv.X.31.639/2001. számú legfelsőbb bírósági határozat sem teremthetett alapot a felülvizsgálat engedélyezésére.

[50] Mindezek miatt a felülvizsgálat a Pp. 409. § (2) bekezdés *a)* pont első fordulata alapján sem volt engedélyezhető.

[51] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a felülvizsgálatot a Pp. 411. § (1) bekezdése alapján megtagadta, amire tekintettel az alpereseknek a jogerős ítélet végrehajthatósága felfüggesztése iránti kérelméről nem kellett határozni.

[52] Az alperesek teljes személyes költségmentessége folytán meg nem fizetett eljárási illeték a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

[53] A végzés elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés *d)* pontja zárja ki.

Budapest, 2025. január 14.

Dr. Cseh Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Magosi Szilvia s.k. előadó bíró, Dr. Mocsár Attila Zsolt s.k. bíró, Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k. bíró, Dr. Szabó Klára s.k. bíró